

معاونت تحقیقات و فناوری

برنامه استراتژیک مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان
دانشگاه علوم پزشکی کرمان (۱۴۰۲-۱۴۰۵)

معاونت تحقیقات و فناوری

پیشگفتار

امروزه، مدیریت سازمان ها به ویژه سازمان های بهداشتی- درمانی، به چیزی بیش از برنامه های سنتی نیاز دارند. مفروضات برنامه ریزی های سنتی پاسخگوی نیازهای در حال تغییر و سیستم های پیچیده مدیریت در بخش بهداشت و درمان و آموزش پزشکی نیست. سازمان های بهداشتی- درمانی در عصر امروز در مقابل روندهای در حال تغییر در حوزه های جمعیتی، اقتصادی، سیاسی و تکنولوژیک در پیرامون خود هستند. علاوه بر این شتاب و سرعت تغییرات محیطی و پیچیده شدن تصمیمات سازمانی لزوم وجود و به کارگیری مدیریت و برنامه ریزی استراتژیک را غیر قابل انکار و بیش از گذشته ملموس می سازد. برنامه استراتژیک، سازمان را خالق و نوآور نموده و از انفعالی عمل نمودن جلوگیری می نماید. این برنامه به سازمان کمک می کند با توسل به استفاده از روش های منظم، معقول و منطقی، داده ها یا گزینه های استراتژیک را انتخاب نموده و با رقم زدن سرنوشت خود آینده را تحت کنترل درآورد. در مدیریت نوین، برنامه ریزی استراتژیک از اصول مهم توسعه همه جانبه سازمان هاست.

مقدمه

مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان از سال ۱۳۸۷ با اخذ موافقت اصولی، در دانشکده دندانپزشکی کرمان به منظور انجام پژوهش در زمینه ارتقاء سلامت دهان و دندان آغاز به کار کرده است و در سال ۱۳۹۰ موفق به کسب موافقت قطعی شده است. این مرکز در حال حاضر در زمینه انجام پژوهش های مرتبط با بیماریهای دهان و دندان در حال فعالیت می باشد. این امر با همکاری گروه های آموزشی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی کرمان که در این زمینه فعالیت دارند، صورت می پذیرد. مرکز فوق با در اختیار داشتن دستگاه های متنوع دندانپزشکی انجام بهتر فعالیت های پژوهشی را برای اساتید، دستیاران و دانشجویان امکانپذیر نموده است.

قوانین و اسناد بالادستی :

سند چشم انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه ریزی شده و مدبرانه ی جمعی و در مسیر تحقق آرمانها و اصول قانون اساسی، در چشم انداز بیست ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه و جهان و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین الملل.

سیاستهای کلی برنامه پنجم توسعه

تحول در نظام آموزش عالی و پژوهش در موارد زیر:

- افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به ۳ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان برنامه پنجم و افزایش ورود دانش آموختگان دوره کارشناسی به دوره های تحصیلات تکمیلی به ۲۰ درصد
- دستیابی به جایگاه دوم علمی و فناوری در منطقه و تثبیت آن در برنامه پنجم
- ارتباط مؤثر بین دانشگاهها و مراکز پژوهشی با صنعت و بخشهای مربوط جامعه
- توانمندسازی بخش غیردولتی برای مشارکت در تولید علم و فناوری
- دستیابی به فناوری های پیشرفته مورد نیاز

معاونت تحقیقات و فناوری

سیاست های کلی نظام برای رشد و توسعه علمی و تحقیقاتی کشور در بخش آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی (مصوبه مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام)

- توسعه متوازن کمی و کیفی نظام آموزش عالی و مراکز تحقیقات
- هدایت نظام آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی کشور در جهت توسعه علوم پایه و تحقیقات کاربردی
- برنامه ریزی برای افزایش نقش دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی در ارتقای کارآمدی نظام

نقشه جامع علمی کشور

- دستیابی به توسعه علوم و فناوریهای نوین و نافع، متناسب با اولویتها، نیازها و مزیتهای نسبی کشور؛ و انتشار و بهکارگیری آنها در نهادهای مختلف آموزشی، صنعتی و خدماتی
- گسترش همکاریهای علمی و فناوری با مراکز معتبر علمی بین المللی

معرفی مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان دانشگاه علوم پزشکی کرمان :

مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان به منظور انجام پژوهش در زمینه ی ارتقاء سلامت دهان و دندان از سال ۱۳۸۷ با اخذ موافقت اصولی، آغاز به کار کرده و در سال ۱۳۹۰ موفق به کسب موافقت قطعی شده است. این مرکز از ابتدا تا کنون بیش از 600 طرح تحقیقاتی را تصویب نموده است.

الف- نیروی انسانی

مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان دارای ۷ عضو و ۲ سرباز نخبه میباشد که

- ۲ عضو مرکز تحقیقات بصورت هیأت علمی تمام وقت
- ۳ عضو مرکز تحقیقات بصورت هیأت علمی نیمه وقت
- ۱ عضو پژوهشگر نیمه وقت
- ۱ کارشناس پژوهشی

ب- آزمایشگاه ها

۱- آزمایشگاه تست مواد

مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان جهت انجام پروژه های تحقیقاتی در علوم پزشکی و خصوصا دندانپزشکی از سال 1387 همزمان با تاسیس مرکز، فعالیت خود را آغاز نموده است. با توجه به تجهیزات موجود در آزمایشگاه، امکان انجام آزمایشهای بررسی خواص مکانیکی، فیزیکی و ساختار مواد دندانی به شرح زیر در این آزمایشگاه میسر می باشد

اندازه گیری استحکام کششی، فشاری، خمشی و برشی

اعمال تنش های حرارتی و بررسی اثر آن بر روی مواد (Thermo cycling)

اعمال بار به صورت تناوبی و بررسی اثر آن بر روی مواد مختلف (Load Cycling)

انواع محیط های نگهداری مانند انکوباتور و استریلیزاسیون

معاونت تحقیقات و فناوری

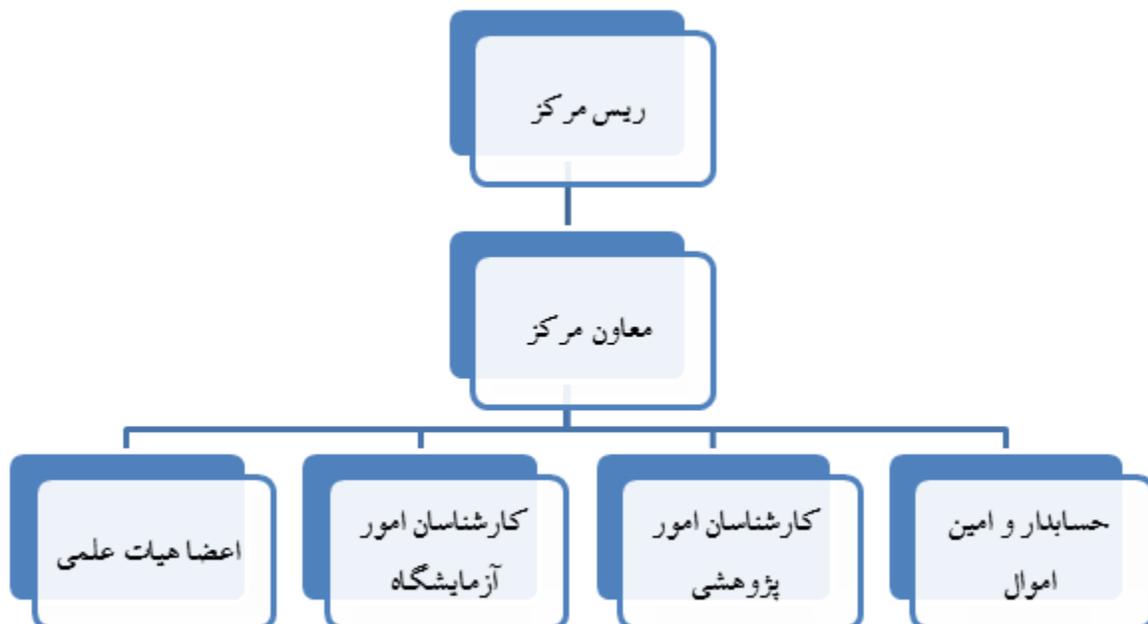
ابزارهای مورد نیاز جهت آماده سازی نمونه ها (برش بافت سخت و نرم، ترازو و)....

۲- آزمایشگاه حیوانات

آزمایشگاه حیوانات مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان جهت انجام پروژه های تحقیقاتی در دندانپزشکی از سال 1389 فعالیت خود را آغاز نموده است. با توجه به تجهیزات موجود در آزمایشگاه، (دستگاه دود، انواع مینی یونیت، انواع پری اپیکال) امکان انجام آزمایشهای مختلف بر روی انواع موش ها، گربه ها، خرگوش ها، سگها و ... میسر می باشد. در این آزمایشگاه با توجه به دارا بودن انواع قفسه از نوع های مختلف، امکان نگهداری حیوانات فوق الذکر وجود دارد.

۳- آزمایشگاه شیمی

ج- مجله Oral Health and Oral Epidemiology

معاونت تحقیقات و فناوری

بیانیه رئیس مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان

مرکز تحقیقات بیماریهای دهان و دندان با افتخار به عنوان یک مرجع برجسته در زمینه ی تحقیقات دهان و دندان شناخته میشود. ما به عنوان یک تیم علمی پیشرو و متعهد به ماموریتهای بالقوه ای که بر سلامت دهان و دندان تأثیر میگذارند، علاقه مند به تحقیقات و ایجاد تغییرات جدید در تشخیص، پیشگیری و درمان بیماریهای دهان و دندان هستیم. ما به عنوان مرکز تحقیقاتی به ارتقاء سلامت دهان و دندان افراد و جامعه به عنوان یک ارزش بنیادین متعهدیم. از طریق تحقیقات تکمیلی، تجدید نظر در متدهای درمانی، توسعه فناوریهای نوین، و همکاری با دانشگاهها، مؤسسات پزشکی، و صنعت، ما تلاش میکنیم تا بهبودهای قابل اندازه گیری در کیفیت زندگی افراد بیمار و عموم جامعه ایجاد کنیم. هدف ما ارتقاء دسترسی به اطلاعات علمی و مشاوره های بهتر در زمینه ی سلامت دهان و دندان است، تا افراد بتوانند به طور بهتری از خدمات پزشکی دهان و دندان بهره مند شوند و به عنوان یک جامعه سالمتر به آینده نگاه کنیم .

دکتر شهلا کاکویی

خلاصه اجرایی

فرآیند تدوین این برنامه با بررسی اقدامات و اسناد پیشین مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان آغاز گردید. در جلسه ای که با حضور اعضای مرکز و شورای پژوهشی برگزار گردید، ضرورت بازنگری و تدوین برنامه راهبردی برای سالهای 1402-1405 متناسب با رویکردها و سیاستهای بالادستی و جهت گیری های کلان حوزه سلامت، مورد تاکید قرار گرفت. فرآیند با تشکیل کمیته اصلی شروع و جلسات کاری منظمی در این راستا تشکیل گردید و بر اساس مدل مصوب برنامه ریزی راهبردی، مراحل گام به گام انجام پذیرفت. لازم به توضیح است در روش انجام کار از رویکردهای شواهد آماری، بحث گروهی متمرکز و نظرات خبرگان استفاده گردید. برای آشنایی کاربردی با مدل تدوین برنامه راهبردی مصوب، دستور العمل راهنمای برنامه ریزی راهبردی تنظیم و در اختیار آنان قرار گرفت تا به عنوان یک خودآموز مورد استفاده قرار گیرد. افق زمانی برای برنامه از سال ۱۴۰۲ تا سال ۱۴۰۵ به مدت ۵ سال تعیین گردید. البته آنچه مسلم است این که ویژگی اصلی برنامه ریزی راهبردی پویایی آن با توجه به تغییرات محیط و تحلیل وضعیت موجود است؛ با این وصف لازم است برنامه راهبردی حاضر به صورت سالانه یک بار مورد بازبینی و ویرایش قرار گیرد و تغییرات بسته به نیاز بر اساس شواهد آماری دقیق تر و تغییرات محیط عرضه خدمت، اعمال گردند.

تعریف واژه ها :

- ۱- چشم انداز یا دورنما (Vision) : چشم انداز یا دورنما که از این پس در برنامه پیش رو دورنما عنوان میگردد، تصویری از آینده است که در صورت تحقق اهداف و مقاصد سازمانی به آن دست خواهیم یافت. دورنما آرزویی روشن برای آینده، چالش برانگیز، معنی دار برای ذینفعان و مایه شوق و امید و کوتاه و به یاد ماندنی میباشد. اجزای دورنما شامل مقصود، توجیه و فایده است (نوشتن دورنما هنر دیدن چیزهای نادیدنی است. جاناتان سوئیت .)
- ۲- رسالت یا مأموریت (Mission): رسالت یا مأموریت که از این پس در برنامه پیش رو رسالت عنوان میگردد، بیانیه ای است که مشروعیت ایجاد، ادامه حیات و بقاء سازمان را تعیین میکند و به عبارتی مشخص کننده فلسفه وجودی سازمان و وجه تمایز آن سازمان از سایر سازمانها میباشد. اجزاء اصلی رسالت، شامل اهداف، فعالیت و ارزشها و فلسفه حاکم بر آن میباشد.

معاونت تحقیقات و فناوری

- ۳- ارزشها (Values): ارزش ها نحوه انجام رسالت را نشان می دهند و عواملی هستند که به رفتار سازمان جهت داده و توسعه و اجرای کلیه اقدامات و خط مشی ها را هدایت می کنند.
- ۴- نقاط قوت (Strengths): به مجموعه مهارتها، وظایف، عملکرد و منابع سازمانی اطلاق میشود که با تحلیل محیط داخلی به آن دست مییابیم و سازمان را در نیل به اهداف یاری میرساند.
- ۵- نقاط ضعف (Weaknesses): به مجموعه‌های از ضعفها و کمبودهای موجود در ساختار و منابع درون سازمانی اطلاق میشود که در تحقق اهداف سازمان به عنوان مانع محسوب میگردند و میتوانند در رابطه با معضلات مربوط به نیروی انسانی، کمبود منابع، مقررات و آئین نامه های داخلی مشکل ساز و دست و پاگیر باشد.
- ۶- فرصتها (Opportunities): به مجموعه نقاط و امکانات بالقوه در بیرون از سازمان اطلاق میشود و با شناسایی و بهره گیری از آنها توانمندی سازمانی افزایش یافته و امکان تحقق اهدافش بیش از پیش فراهم میگردد. با تحلیل و ارزیابی محیط خارجی میتوان مجموعه نقاط، امکانات و منابع بالقوه خارج از سازمان را شناسایی و از آنها در جهت تحقق به اهداف سازمان بهره‌گیری نمود.
- ۷- تهدیدها (Threats): به مجموعه عوامل مؤثر و مداخله گر خارج از سازمان اطلاق میشود که به عنوان عوامل مزاحم عمل نموده و مانع از اجرای برنامه ها و در نتیجه تحقق اهداف سازمان میشود.
- ۸- راهبرد یا استراتژی (Strategy): تعیین آماج و هدف های دراز مدت در سازمان و تخصیص منابع مورد نیاز و آماده نمودن برنامه های فعالیتی مناسب جهت تحقق پذیری این آماج را استراتژی یا راهبرد تعریف میکنند.

رسالت

رسالت این مرکز ارتقاء سطح سلامت جامعه از طریق تربیت نیروی زنده و متبحر در امر پژوهش، حمایت و تشویق پژوهشگران و انجام پژوهش های تقاضا محور و متناسب با نیازهای جامعه، مشارکت در توسعه و بهبود سلامت دهان و دندان، ارتقاء موقعیت علمی دانشگاه در عرصه های ملی و بین المللی می باشد.

چشم انداز

مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان دانشگاه علوم پزشکی کرمان مصمم است با

- توسعه فعالیت های علمی
- تولید و ثبت مقالات علمی در پایگاه های معتبر ملی و بین المللی
- همکاری مؤثر با مراکز علمی تحقیقاتی بین المللی و سازمان بهداشت جهانی (WHO)
- مرجعیت در ارائه تحقیقات در زمینه دندانپزشکی در کشور

معاونت تحقیقات و فناوری

- انجام پژوهش های کاربردی در سطح منطقه، استان و کشور در حیطه ی سلامت دهان و دندان در راستای ارتقاء سطح سلامت دهان و دندان جامعه
- فعالیت های فناورانه، تولید محصول و ارتباط با صنعت
- ترسیم تصویر دقیق از انواع پراکندگی و شیوع مشکلات و بیماری های سلامت دهان و دندان در سطح استان و کشور در جهت بهبود مشکلات کنونی سلامت دهان و دندان در سطح جامعه
- ایجاد تشکیلاتی جهت غربالگری و پیشگیری از بیماری های دهان و دندان
- بالا بردن سطح آگاهی عموم افراد جامعه

ارزش ها

- تاکید بر رعایت کامل اصول اخلاق در امر پژوهش
- تعهد به اهداف و برنامه های مرکز
- رعایت قوانین و مقررات کشوری در تمام مراحل پژوهش
- ارج نهادن به جایگاه والا تحقیق و محقق و حمایت از پژوهشگر
- رعایت عدالت در فرصت های پژوهشی براساس نیازسنجی اولویت ها

ذی نفعان

ذی نفعان داخلی شامل :

- هیأت مؤسس مرکز
- رئیس و معاون مرکز
- شورای پژوهشی مرکز
- کارشناس مرکز

ذی نفعان خارجی شامل :

- اعضای هیأت علمی
- شرکتهای فعال در زمینه دندانپزشکی
- معاونتها و زیر مجموعه آنها در دانشگاه
- دانشجویان وزارت بهداشت و علوم در سراسر کشور
- سایر دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی مرتبط با دندانپزشکی
- افراد جامعه

معاونت تحقیقات و فناوری

نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدها :

ماتریس تعیین موقعیت استراتژیک SWOT: تحلیل محیط درونی			
نمره نهایی	رتبه	ضریب	
۰.۰۷۵	۱.۵	۰.۰۵	وجود اساتید با تخصص های مرتبط
۰.۱۱۲۵	۱.۵	۰.۰۷۵	توان برگزاری کارگاه های آموزشی و پژوهشی توسط مرکز
۰.۰۳۷۵	۱.۵	۰.۰۲۵	وجود مراکز تحقیقاتی مرتبط با سلامت دهان و امکان تعامل تحقیقاتی و آموزشی بین مراکز
۰.۰۳۷۵	۱.۵	۰.۰۲۵	موقعیت فیزیکی مناسب مرکز و استقرار آن در مجاورت دانشکده دندانپزشکی
۰.۱۸	۱.۸	۰.۱	وجود تجهیزات و امکانات از قبیل آزمایشگاه مواد دندان، شیمی و آزمایشگاه حیوانات مرتبط با پژوهش
۰.۰۵	۲	۰.۰۲۵	وجود کتابخانه و سالن کنفرانس
۰.۳۸	۳.۸	۰.۱	وجود مجله مصوب انگلیسی
۰.۳۵	۳.۵	۰.۱	سهولت فرآیند رسیدگی به طرح های پژوهشی توسط سامانه پژوهان
۰.۱۵	۱.۵	۰.۱	داشتن ردیف بودجه ی مستقل دانشگاهی
۰.۱۵	۱.۵	۰.۱	کمبود نیروی انسانی در مرکز
۰.۲	۲	۰.۱	نداشتن انگیزه برخی از اعضاء هیات علمی جهت شرکت در فعالیت های پژوهشی
۰.۲	۲	۰.۱	هزینه بالا پژوهش و کمبود بودجه اختصاصی جهت هر کدام از طرح ها
۰.۲	۲	۰.۱	ناکافی بودن تولیدات علمی و عدم تولید مقالات داخلی و خارجی منتج از طرح های مصوب مرکز
2.1225	26.1	1	جمع

نقاط
قوت:

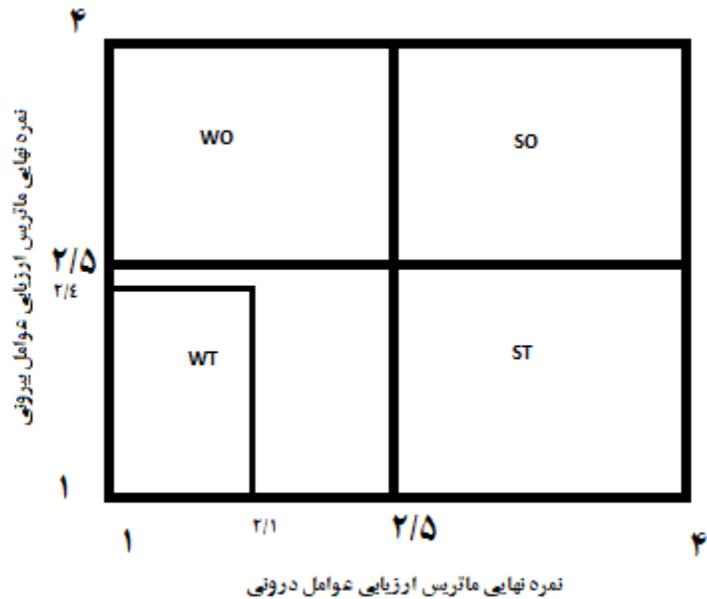
نقاط
ضعف:

ماتریس تعیین موقعیت استراتژیک SWOT: تحلیل محیط بیرونی			
نمره نهایی	رتبه	ضریب	

معاونت تحقیقات و فناوری

۰.۲۷۵	۱.۱	۰.۲۵	امکان برقراری ارتباط پژوهشی با سایر دانشگاه ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور	فرصت ها
۰.۱۶۵	۱.۱	۰.۱۵	امکان برگزاری کنگره و سمینارهای تخصصی	
۰.۰۵	۱	۰.۰۵	وجود پتانسیل جهت برقراری همکاری های بین المللی	
۰.۰۵	۱	۰.۰۵	اهمیت به پژوهش در برنامه های مرکز	
۰.۶۸	۴	۰.۱۷	گرانای و تحریم مواد و تجهیزات دندانپزشکی	تهدیدها
۰.۵۷۷۵	۳.۵	۰.۱۶۵	توسعه نیافتگی زیر ساخت های پژوهش	
۰.۶۲۷	۳.۸	۰.۱۶۵	ارتباط ضعیف میان صنعت و دانشگاه	
2.4245	15.5	1	جمع	

معاونت تحقیقات و فناوری

اهداف کلان :

- G1:** اولویت بندی طرح های تحقیقاتی متناسب با نیازهای جامعه و ارتقاء سلامت دهان و دندان
- G2:** افزایش کمی و کیفی برونادهای پژوهشی مرکز
- G3:** تولید دانش در جهت حل مشکلات سلامت دهان و دندان
- G4:** ترجمه و انتقال دانش در حوزه بیماری های دهان و دندان

استراتژی ها :

هدف G1

ردیف	کد استراتژی	استراتژی
۱	G1S1	تعیین خط مشی و سیاستگذاری پژوهشی با تکیه بر نظرات متخصصین و صاحب نظران
۲	G1S2	تدوین اولویت های تحقیقاتی با نگرش بر نیازهای سلامت دهان و اولویت های وزارت بهداشت
۳	G1S3	حمایت از طرح ها و پروژه های با محوریت سلامت دهان و دندان و کاهش بیماری های مرتبط با دهان و دندان

هدف G2

ردیف	کد استراتژی	استراتژی
۱	G2S1	توسعه و تقویت توانمندیهای پژوهشگران مرکز
۲	G2S2	جذب نیروی انسانی پژوهشگر

هدف G3

ردیف	کد استراتژی	استراتژی
۱	G3S1	افزایش کمی و کیفی پژوهش های کاربردی در زمینه بیماری های دهان و دندان

معاونت تحقیقات و فناوری

هدف G4

ردیف	کد استراتژی	استراتژی
۱	G4S1	تقویت نظام ارائه نتایج تحقیقات

برنامه عملیاتی :

اهداف عینی و اقدامات متناظر با هدف کلی اول (G1):

ردیف	کد هدف	هدف کمی	شاخص
۱	G1S1O1	تشکیل کمیته تدوین سیاست گذاری طرح های تحقیقاتی	تعداد دفعات برگزاری
۲	G1S2O1	تشکیل جلسه با اعضای هیأت علمی جهت تعیین اولویت های تحقیقاتی	تعداد دفعات برگزاری
۳	G1S3O1	مشارکت و تسهیل فرایندهای اداری و انعقاد قراردادهای پژوهشی در طرح ها و پروژه های با محوریت بیماری های دهان و دندان	تعداد دفعات

اهداف عینی و اقدامات متناظر با هدف کلی دوم (G2):

ردیف	کد هدف	هدف کمی	شاخص
۱	G2S1O1	برگزاری کارگاههای علمی	تعداد دفعات برگزاری
۲	G2S2O1	جذب نیروی انسانی	تعداد

معاونت تحقیقات و فناوری

اهداف عینی و اقدامات متناظر با هدف کلی سوم (G3):

شاخص	هدف کمی	کد هدف	ردیف
تعداد دفعات برگزاری	برگزاری جلسات بارش افکار با حضور اعضای هیأت علمی به منظور تعیین موضوعات مورد نظر برای تعریف یک پروژه	G3S1O1	۱
تعداد طرح ها	حمایت از طرح ها و پایان نامه های تحقیقاتی در راستای اولویت های تحقیقاتی مرکز	G3S1O2	۲

اهداف عینی و اقدامات متناظر با هدف کلی چهارم (G4):

شاخص	هدف کمی	کد هدف	ردیف
تعداد دفعات برگزاری	توانمندسازی محققین مرکز با مهارتهای مقاله نویسی و بهینه سازی فرآیند مقاله نویسی	G4S1O1	۲

معاونت تحقیقات و فناوری

لاین تحقیقاتی مرکز تحقیقات بیماری های دهان و دندان :

۱. اپیدمیولوژی و غربالگری بیماری های شایع دهان و دندان
۲. مراقبت و درمان بیماری ها و مشکلات دندانی و دهانی
۳. تحقیقات کمی و کیفی مربوط به حوزه بیماری های دهان و دندان
۴. ارتباط مشکلات و بیماری های واگیردار و غیر واگیردار با بیماری های دهان و دندان

اولویت های پژوهشی :

۱. پیشگیری از بیماریهای دهان و دندان
۲. تحقیقات در نظام سلامت دهان و دندان
۳. بررسی کاربرد مواد و داروها بر ضایعات دهان و دندان
۴. ارتباط متقابل بیماریهای سیستمیک و بیماریهای دهان
۵. بررسی اپیدمیولوژیک ضایعات دهانی

مشکلات استراتژیک:

- نبود بودجه
- فقدان انگیزه در اعضای هیأت علمی

